

Необхідно зазначити, що при дослідженні фінансового забезпечення галузі культури і мистецтва доцільно розмежувати традиційні заклади культури (безпосередньо ті, що належать до галузі культури і мистецтва згідно бюджетного законодавства) та культурні індустрії, метою діяльності яких є отримання прибутку за допомогою використання культурного потенціалу.

Оскільки діяльність потужних культурних індустрій в Україні практично відсутня, а успадкована ще з радянських часів мережа закладів культури не може ефективно працювати, зважаючи на існуючі фінансові проблеми, все це вимагає конкретних дій з боку держави у напрямку стабілізації ситуації у цій важливій сфері фінансових відносин.

Література:

1. Фінанси: підручник / за ред. С. І. Юрія., В. М. Федосова. К.: Знання, 2012. 687 с.
2. Бюджетний менеджмент : підручник [В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.] / За заг. ред. В. Федосова. К.: КНЕУ, 2004. 864 с.
3. Ткачук Н. М., Кравчук В. О. Фінансування бюджетних установ: теоретична сутність, форми і методи. Наука і економіка. 2010. № 2 (18). С. 99-105.
4. Крупка А. Я. Напрями модернізації системи фінансового забезпечення закладів культури і мистецтва. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.8. С. 396-402.

Крамар Наталія Ігорівна, Дмитрук Олена Василівна

ст. гр. Ф – 41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Гупаловська М.Б.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

Державний фінансовий контроль є важливою складовою частиною контролю будь-якої держави, оскільки він забезпечує своєчасність і точність фінансового планування, наповнення доходної частини бюджетів, розподіл, перерозподіл коштів та їх законне, ефективне, цільове використання. Він спрямований на забезпечення економічної обґрунтованості використання фінансових ресурсів у державі, попередження і виявлення фінансових порушень.

У сучасних умовах розвитку української економіки значний інтерес викликає досвід європейських країн щодо організації державного фінансового контролю [1]. Ефективний контроль є не лише важливою складовою системи управління економікою, а й гарантом фінансово-економічної стабільності держави. Саме тому для нас є цікавим ознайомлення з державним фінансовим контролем у Польщі, оскільки організація фінансового контролю у даній країні є на високому рівні.

У Польщі контроль використання державних фінансів суб'єктами господарювання всіх форм власності від імені уряду здійснює Управління скарбового контролю Міністерства фінансів. Сучасний орган державного контролю називається Вищою Палатою Контролю [2].

Організаційними підрозділами Вищої Палати Контролю Польщі є департаменти. Існує чотири види департаментів: департаменти, які виконують завдання з аудиту, департаменти, які забезпечують проведення аудиту, адміністративні департаменти та регіональні офіси [3]. Кожний департамент, який виконує завдання з аудиту, має свої повноваження у цій сфері.

В Україні одними із органів, що здійснюють Державний фінансовий контроль є Державне казначейство, а також департаменти, які проводять свою діяльність враховуючи функціональний розподіл, затвердженим рішенням Рахункової палати. На відміну від Державного казначейства України Казначейство Польщі по своїй суті являє своєрідний (в українському понятті) симбіоз ревізійного та податкового органів і здійснює лише послідувачий контроль за використанням державних фінансів та державного майна в усіх суб'єктах державної адміністрації, цільовим використанням коштів, наданих Європейським Союзом, а також повнотою сплати суб'єктами контролю державних податків [3].

Висока ефективність бюджетно-фінансового контролю в Польщі забезпечується тим, що керівники вищих органів державного фінансового контролю призначаються й затверджуються парламентами на більш тривалий період, ніж терміни повноважень самих парламентів, а звільненими з посади можуть бути тільки за рішенням парламенту у разі професійної невідповідності чи зловживань. У Польщі такий термін становить 6 років. У той час як в Україні не встановлений чіткий період обрання голови [4].

Перевагами ефективного функціонування Державного фінансового контролю Польщі є :

1. Відсутність дублювання функцій різними державними контролюючими органами;
2. Наявність адміністративної відповідальності за бюджетні правопорушення та невідшкодування спричинених збитків,

неможливість притягнути винних осіб до кримінальної відповідальності або тільки в окремих випадках та інші;

3. Швидке реагування правоохоронних органів у випадках фінансових порушень;
4. Дієве нормативно-правове забезпечення діяльності суб'єктів контролю.

Вирішення основних проблем в Україні може бути досягнуте лише завдяки розробленій стратегії удосконалення, яка має відповідати вимогам сучасності та у своїй діяльності орієнтуватися на Вищу Палату Контролю Польщі. Наприклад, у Польщі досконале нормативно-правове забезпечення діяльності суб'єктів контролю, відкрита інформація щодо руху державних коштів та дотримання принципу гласності контролю.

У діяльності органів державного фінансового контролю варто вдосконалити такі напрями роботи, як:

- покращення матеріально-технічного і фінансового забезпечення функціонування системи державного фінансового контролю та посилення кадрового складу органів фінансового контролю;
- урегулювання питання належного відшкодування фінансових ресурсів за вчинені фінансові порушення, у тому числі за розтрату державних коштів;
- активізація співробітництва з міжнародними спеціалізованими організаціями у цій сфері, запозичуючи й адаптуючи кращі світові напрацювання.

Крім того, адаптація кращого світового досвіду щодо функціонування системи державного фінансового контролю дасть змогу суттєво підвищити результативність контрольної діяльності, створити більш потужний інструмент забезпечення держави та суспільства якісною, об'єктивною інформацією, необхідною для підвищення ефективності державного управління й прийняття важливих управлінських рішень на всіх рівнях влади.

Література:

1. Гупаловська М.Б. Сучасні світові тенденції і моделі організації бюджетного контролю та можливості їх використання в Україні. *Формування ринкових відносин*. 2009. № 11 (102). С. 18-22.

2. Функціонування системи державного контролю в Польщі
URL: <http://uristinfo.net/adminpravo/2-2010-12-16-12-41-31/31-rozdil11.html?start=4> (дата звернення 20.11.2018 р.)

3. Нагайчук В. В. Державний фінансовий контроль в сучасних умовах. *Розвиток освіти, науки, економіки в умовах інтеграційних процесів*. Вінниця : ВННІЕ ТНЕУ, 2017. - Т. 1 : Ч. 1. - С. 29-30.

4. Піхоцький В. Зарубіжний досвід організації державного фінансового контролю та можливість його використання в Україні-2016.URL:

file:///C:/Users/lenovo%20ideapad%20110/Downloads/econ_2016_1_9.pdf

(дата звернення 20.11.2018 р.)

Кузьмич Андрій Васильович

ст. гр. ФМНВ -21, ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., доцент Тулай О.І.

ПОНЯТТЯ ТА ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН І МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ

Міжбюджетні відносини становлять економіко-правову категорію, оскільки пов'язані з розмежуванням за кожним рівнем влади доходів, видаткових повноважень, передачі коштів у формі міжбюджетних трансфертів.

Однак сутність міжбюджетних відносин містить не тільки розмежування видаткових і дохідних джерел за рівнями бюджетної системи та розподіл фінансової допомоги. У даному дослідженні міжбюджетні відносини розглядаються як інструмент забезпечення фінансової стійкості місцевих бюджетів. У зв'язку міжбюджетні відносини слід розуміти як відносини між державним і місцевими бюджетами з приводу розмежування видаткових повноважень, дохідних джерел відповідних органів влади та перерозподілу бюджетних коштів у вигляді міжбюджетних трансфертів за умови узгодження їх інтересів і забезпечення фінансової стійкості місцевих бюджетів.

Категорії «міжбюджетні відносини» і «регулювання міжбюджетних відносин» тісно пов'язані між собою, проте визначення останньої не знайшло свого відображення в жодному нормативному акті, у тому числі у Бюджетному кодексі України. У ньому зазначається тільки мета регулювання міжбюджетних відносин без визначення його сутності, що свідчить про недосконалість нормативно-правової бази.

На наш погляд, регулювання міжбюджетних відносин є ширшим поняттям, що охоплює багато напрямів, а не тільки надання міжбюджетних трансфертів. Міжбюджетні відносини – це зв'язки між бюджетами різного рівня, сформовані під час заснування бюджетної системи. Регулювання міжбюджетних відносин – це процес, який виникає у сфері міжбюджетних відносин, цілеспрямований вплив на них з боку органів державної влади. Воно є частиною міжбюджетних відносин та виникає у процесі збалансування місцевих бюджетів шляхом закріплення